

Animationsfilmen *Stemmer i stilheden* markerer 80-året for de danske jøders flugt under Anden Verdenskrig

Mandag den 24. april lancerer Dansk Jødisk Museum og Humanity in Action i Danmark animationsfilmen *Stemmer i stilheden* i Festsalen på Nationalmuseet. Filmen handler om den dengang bare 14-årige Bent Melchior og hans families flugt til Sverige i oktober 1943. Premiereren er en vigtig del af markeringen af 80-året for de dramatiske begivenheder i forbindelse med den tyske besættelsesmagts aktion mod de danske jøder, der førte til både flugt og deportation.

Natten mellem den 1. og 2. oktober 1943 indledtes den tyske besættelsesmagts aktion mod de danske jøder i Danmark under Anden Verdenskrig. På baggrund af en stor fælles folkelig indsats og modstand mod aktionen lykkedes det for størstedelen af de danske jøder at flygte til Sverige. Nogle blev dog taget eller angivet og sendt til Theresienstadt.

I 2023 er det 80 år siden, at disse voldsomme begivenheder fandt sted. *Stemmer i stilheden* både fortæller og aktualiserer historien. Sammen med et helt nyt undervisningsmateriale inviterer filmen til en debat om, hvad der skal være med til at forhindre, at historien gentager sig.

Filmen er oprindeligt produceret af Humanity in Action i USA som første del af en filmtrilogi med titlen *TRACES – Portraits of Resistance, Survival and Resolve*. Trilogien undersøger hvordan modstand mod nazisternes jødeforfølgelser under 2. verdenskrig så ud i tre forskellige lande,

Danmark, Holland og Tyskland. *Stemmer i stilheden* fortæller om et dansk eksempel på modstand, og kan som film også stå alene. I filmen lægger Bent Melchior selv stemme til historien – både i den engelske og nu den danske version.

”Filmen fortæller om et afgørende øjeblik i Danmarkshistorien af stor betydning - også for nutiden. Vi håber, at filmen og det nye undervisningsmateriale kan skabe og inspirere til debat af de værdier, der kom til udtryk i samtiden, og hvorfor det er vigtigt at diskutere dem i dag”, udtaler direktør for Dansk Jødisk Museum Janus Møller Jensen.

Inspiration til handling

Filmen fik international premiere i Tel Aviv i december 2022 efter at have været vist på en række filmfestivaler verden over. Nu lanceres den i en dansk version, som er udviklet af Humanity in Action Denmark, den danske ambassade i Tel Aviv og Udenrigsministeriet.

”Humanity in Action blev skabt af Herbert Pundik, der selv måtte flygte til Sverige i oktober 1943. Han stiftede organisationen for at undersøge, hvad redningen af de danske jøder kan lære os, og hvordan vi kan blive ved med at inspirere unge mennesker til aktivt at tage stilling og til at handle, når situationen kræver det. Det er også udgangspunktet for *Stemmer i stilheden* og det tilhørende undervisningsmateriale”, udtaler Mikaela von Freiesleben sekretariatsleder Humanity in Action Danmark.

Sammen med filmen lanceres også et tilhørende undervisningsmateriale udviklet af Holocaust museet Ghetto Fighter House i Israel med Dansk Jødisk Museum som historiske konsulenter støttet af Slots og Kulturstyrelsen. Netop nu samarbejder alle parterne med Udenrigsministeriet som primus motor på at gøre både filmen og materialet tilgængeligt i resten af verden som en del af markeringen af 80-året for aktionen mod de danske jøder i oktober 1943.

I kampen mod antisemitisme

Da historien er vigtig for hele den danske befolkning, finder filmpremieren sted mandag den 24. april i Nationalmuseets festsal. Historien om de danske jøder vækker også interesse i udlandet, hvor den danner grundlag for en ny permanent udstilling på både Museum of Jewish Heritage i New York og en særudstilling på Vancouver Holocaust Education Centre, ligesom 80-året markeres i en lang række lande verden over.

Ved premieren på *Stemmer i stilheden* er justitsminister Peter Hummelgaard hovedtaler.

”Der findes historier, hvis budskaber er så universelle, at de rækker langt ud over tid og sted. Sådant en historie er beretningen om de danske jøders flugt til Sverige i 1943. Vores børn og unge skal kende historien – vi skal blive ved med at oplyse om Holocaust og jødisk liv i kampen

mod antisemitisme. De værdier, vi lærer som børn, er ofte dem, vi tager med os resten af livet. Derfor er det en betydelig del af dannelsen i skolen at lære at have respekt for sine medborgere på trods af forskelle”, udtaler justitsminister Peter Hummelgaard.

Inden arrangementet vil en gymnasieklasse afprøve undervisningsmaterialet. Efterfølgende vil filmen være offentlig tilgængelig og indgå i det fremadrettede arbejde med at oplyse om Anden Verdenskrig og diskutere vores samfunds grundlæggende værdier.

For yderligere information, kontakt venligst:

Janus Møller Jensen, direktør Dansk Jødisk Museum // jmj@jewmus.dk // 2981 0510